

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědny dny;
Dżeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

↳ Sserbske njeđzelske lopjeno. ↵

Wudawa so kóždu sobotu w Smolerjez knihicziščerńi w Budyschinje a je tam sa šchtwórtlětnu pschedpkatu 40 pj. dostacž.

7. njeđzela po swjatej Trojizy.

Hebr. 13, 8—9.

Rosefnaj so!

So bychu našch němstki wótzny kraj pomjenšchili, šu našchi njepscheczěłjo so do wójný podali. Se wschěmi šrědkami šu to tež spytali, a hiščezě nětk wscho na to waža, so bychu šwój saměr dozpili a k temu tež hiščezě druge ludy pscheczěwo nam do wójný wjedli. Šchto drje šu napošledku š Rumunstej spytali!

Šišchi wschittim tym a hiščezě wjele drubim stej šo dwě lěczě minylej a tšezě je šo šapoczěło. Šchto móže hižom prajicž, šchto nam pschijnješe.

Š džaknej wutrobu hladamy wróczo na tej dwě přenjej lěczě, šo je šo nam š Božej pomozu radžilo, tych njepscheczěłow tak daloko wot našchego kraja wotštronicž, haj to wójnšte bitwischczě do njepscheczěłstkich krajinow donješcz. Šdy by šo njepscheczělam radžilo, šchtož chyzchu, fajki by pschichod němsteho kraja byl? Najškerje bychu šo w nim bórny druge ludy w nowych wójnach hromadže bile. So našch němstki wótzny kraj ženje njeby tajki pschichod widzał, bóle wjele, šo by tónšamy žohnowany a šbožowny byl, haj, šo bychu šo te njepscheczěłstke saměry žyle rošbile, to je našcha nadžija, našche dowěrjenje sa tón pschichodny czaš, hdyž do teho tšezěho wójnšeho lěta šastupimy. Čezěke wschał budža te nadawki, kotrež šmějemy w tym pschichodnym czašu dopjelnicž, my tu domach kaž tež czi bėdžerjo wonkach, ale — a to šu nam našche dotalne šhonjenja we wójnje dopokafale — hdyž wola je, tam šo tež pucz namaka.

Tehodla prošymy našchego Boha, šo by wón nam šwól-niwu a šhrobku wutrobu dał a šdžeržal w tutym tšezim wójnškim lěczě!

Šchto je šhrobka, wobtwjerdžena wutroba? —

Šchto dawa ju nam? —

Na židowškich šchesczijanow, kiž bėchu do njejednoty a do spytowanja pschischli, šwoju šchesczijanštu wěru puščezicž a šo šašo k wěry šwojich židowškich wótzow wrócicž, je šłowo našchego teksta pišane we hlubokej sa dusche starošczimej lubošczi. Šišchesh wschelakich nješwěrných wuczěrjow bėchu sa šwoje žiwjenje we wěry do wulkich štrachow pschischli. Tehodla šo napominaju, šo šo njebychu kaž šczina psches wětr tam a šem šhibowacž a šchu-džicž dali, ale šo bychu twjerdže stejeli pscheczěwo błudam, kotrež mjes nimi wustupowachu, šo bychu tu šchesczijanštu wuczěbu twjerdže džerželi a niz dženska šo temu a jutšje druhemu mišchtrej pschisamkli. Wjele bóle: kruta wutroba, to je krašna wěz! Šawěšcze krašna wěz je to wo krutym šchesczijanau, kiž runje po šwojim puczú šhodži ani k prawizy ani k lěwizy šo njewobroczo, kiž njemyleny psches bėh czašow, psches pschemějenje dobrych a šlych dnjow, psches cžłowške mēnjenja, psches wójnšte nušy a cžerpjenja a starošcze horje k Bohu hlada a wot horjekach šem šwoje saměry a šwoje hnuczidła bjerje, kiž w bėdženjach a cžerpjenjach na tutej semi mēr we šwojej wutrobje nošy w tej wěštosczzi, šo je jeho duscha w Bošy prawy šaklad namakala. Tehodla hladajmy na tajkich mužow a tajke žony, pschi kotrychž šo wukhowani wěmy, dokelž šhonimy, šo š nich móž wěry a trošchta wukhadža, šu rjekojo, na

kotrychž s polnym dowěrjenjom hladamy, dofelž wěmy, so w strachnych czaſach twjerdže steja, ke kotrymž so se swojim rudženjom wobrocžimy, dofelž wěmy, so so wjele pšheczerpili a so czerpjenja jich podkročžike njejsu. Kraſna wěz to je, hdyž wutroba budže wobtwjerdžena!

Něšto kraſne, hdyž by kóždy němſki muž a kóžda němſka žona, mlodži abo ſtari tajku křutu wobtwjerdženu wutrobu měli! W našim žiwjenju smy to wſchitzy hižom ſhonili, so so nam njeje pšchezo tak radžilo, kaž běchmy to chzpli. Dha drje běchmy najprjedy jara bjes-troſchtni, wurudženi, małowěrní, haj drje tež bojaſni; jako pať běſche so něšto czaſa minyło, běchmy ſpóſnali, so běſche to druhdy derje, so je hinať pšchischo, hacž běchmy ſebi myſlili a to chzpli. Škoda wſchať je, so my to wot wczera wſcheho abo dženſniſcheho do jutriſcheho pšchezo ſažo ſabymamy. Hdy bychmy tola ſczetpliwí bycz naukli. Pšches ſamu njeſczetpliwoscz so to ſchitwe tež rune njeſczini — kraſna wěz to je, hdyž je cžlowjeť křuty, ſylny, ſczetplivy. Se ſczetpliwosczu chzemy tež njeſcz, ſchtož nam to 3. wójniſte lěto napołoži. Pšches našu njeſczetpliwoscz a njeſpojojnoſcz so wójna tež rucžischo njeſtónči a měr ſhwatniſcho njeſchińdže, s najmjenſcha niz tajki měr, kaž jón němſki lud woczajuje a trjeba.

Wódla ſczetpliwoscze cžlowjeťeju huſto hiſcže něšto druge pobrachuje: to dowěrjenje. Hdyž raſ njejsu prawy wuſpěch měli, chzychu hnydom wſchitko puſchczicž, a ſebi na to njemyſla, so móže so tola wſchitko ſažo polěpſchicž — tak ſu ſwoje dowěrjenje puſchczili. Ale pſchi tym woſtanie: kraſna wěz to je, hdyž wutroba budže wobtwjerdžena, woſebje něť w tym wójniſtim czaſu, hdyž ſmjercž na wójniſtim polu ſebi ſwoje wopory pyta a ſnano tež wot tych twojich ſebi jeneho lubeho žadała je. Kelko kraſnych ſaměrow njeje so tola hižom pšches ſmjercž ſni-cžilo! My běchmy ſebi tola wſchitko tak rjenje pšchemyſlili a wumyſlili, cžehodla je Wóh to tak zyle hinať cžiniť?! Tak tón cžlowjeť ſapocznuje dwělowacz a bórſy je tu potom s tym ſłowom: njemóže tu tola žadyn dobry Wóh bycz. Ale so móže Wóh tola hiſcže lěpſche myſle s nami mēcž, hacž my ſebi myſlimy, haj, so ma wón nam ſnano něšto woſebite prajicž, haj, so ſkónčnje wſchitko w jeho ruzy leži a tola někať s jeho ruki wu-ſhadža — k tajkej wěrje, k tajkemu dowěrjenju so wſchať jenož tak cžezžy roſbudžimy. Nam drje s wjetſcha je, jako by tu Wóh někať k temu byl — hdyž chze wón hnady a dobroczimy Wóh bycz — so by nam naše žiwjenje prawje pſchihódne ſcziniť: ale so ma wón wjetſche ſaměry s nami a naſ tehodla po hinaſchich puczach wjeſcz móže a dyrbi, hacž my chzemy: do teho wſchať chzemy so jenož tak cžezžy namaťacž.

Tehodla wjazy dowěrjenja! To je to, ſchtož ſebi wſchitzy pšchjemy, hdyž ſaſtupimy do 3. wójniſcheho lěta. Kelko woporow ſebi tute hiſcže wot naſ žadacz budže, ſchto chzyl to něť hižom prajicž? Wóhu chzemy so dowěricž ſa tón pſchichodny czaſ, a wo to chzemy jeho proſyčž cžim dlěje, cžim nutriſcho, so by wón jako tón najwyſchſchi wjedniť wójſkow tu wójnu nam k lěpſchemu roſbudžil a nam cžezſczehódny měr wobradžil, nam a zylkemu ſwěťeju k zohnowanju. Pſchi tym pať dyrbi pšchezo woſtacz: Kraſna wěz to je, hdyž wutroba budže wobtwjerdžena, wěſta, ſczetpliwá, ſtroſchtná, křobla — a wo to chzemy Wóha najprjedy proſyčž.

S tym pať je hižom wuprajene: ſchto nam křutu wutrobu dawa. Spiſaczel našcheho tekſta praji: Wutroba budže wobtwjerdžena pšches hnady! Wóža hnady, Wóža luboscz je to byla, kiž je nam junu Jeſuſa dala, jeho, teho najſczetpliwischo, teho najkřoblischo, kiž je hdy na tutym ſwěcže pšchewywał, teho najſwěrnischo, kotryž ſwojeho Wóha zenje wopuſchczil njeje. Pšches Jeſuſa dawa Wóh nam křoblu wutrobu! A našch tekſt wo nim praji: Jeſuſ Křyſtuſ wczera a dženſa, a tónſamy, kiž wón je, budže tež do wěcznoſcze, a tón tekſt praji to wo Jeſuſu napšchecžimo wſchitkim pſchpowjedarijam cžlowſkeje mudroſcze. Cži ſu wſchitzy ſaſchli a s nimi abo něšto poſdžischo je so to, ſchtož ſu wuczili, na tu wulku hromadu ſtarych pſchewinjenych, wjazy njeplaczaznych wucz-bow kladlo.

Kať wſchelafore ſu dženſniſchi džen moniſtiſke wuczby tež mješ ſobu, a jenož w tym jenym ſu pšches-jene, so so wſchitke kſcheczijanſtwu napšchecžimja. A hdyž ty, luby cžitarjo, raſ pytaſch, kajke myſle maja cži jenotliwi cžlowjeťojo wo tych poſlednich gruntach ſwěta, kať wſchelafore myſle namaťacž. Šchto je tu wěrnoscz? — Hlaj, kať wjele wjetſche, hacž tute wſchelafore mējenja, je to ſłowo s našcheho tekſta: Jeſuſ Křyſtuſ je wczera a dženſa . . .

Wono so ſda, jako by dženſa wěra do Jeſuſa so bóle wuſnawała hacž hewať. Tón woſud cžlowjeťow na wójniſtim polu rēczi pſchemóznje, so cžlowjeť njedyrbjal jene wuſchowanje pytačž, a wón jo pyta pola Jeſuſa, kotryž nam wot Wóha daty je. Wlako je so ſnano tak někotry bohuzel prjedy wo Jeſuſa ſtarať a ſa nim so praſchať: w ſchtuńdže ſtracha naſtróži so, wón chze hiſcže ſdžeržecž, ſchtož hiſcže móže, a ta tyſchena wutroba cžeka k Jeſuſej, kiž je jemu wot dnjom džeczatſtwa hiſcže ſnaty; zyle jeho tola hiſcže njeje ſa-był. Cži njeſcheczeljio kſcheczijanſkeje wěry budža nam prajicž, waſcha nabožina je potajkim nabožina bojo-ſcže. Njech praja, ſchtož chzedža; je-li so pať ſu „s prawdy“, njemóža přecž, so je so tuta kſcheczijanſka nabožina wupoſała jako nabožina mozy — wot dnjom japoſchtołow hacž do dženſniſcheho czaſa —, jako nabožina ſprawnoſcze a ſwěrnoscze, ſczetpli-woscze a ſmužitocze a dowěrjenja, luboscze a ſmilnoſcže — křuteje wutrobny. A to wſchitko w Jeſuſowej mozy, w mozy teho, kotryž prajil je: ſchtož mje widži, widži teho Wótza. Křuty je cžlowjeť, kiž so tak w Wózej ruzy wě pšches Jeſuſa.

Wo Wóſy drje maja cžlowjeťojo wſchelafore mējenja, woni widža jeho ſlědy w ſtwórbje kaž w ſtawisnach, cžujia jeho majeſtoſcz we ſwojim ſwědomnju — zyle namaťamy Wóha w Jeſuſu. Drje woſtanie Wóh nam Wóh, kotrehož myſle ſu wyſchſche dyžli našche myſle, ale wón je nam tola Wóh, kotrehož pucže s cžlowjeťami ſu pucže hnady. Tutu wěſtoſcz namaťamy jenož w Jeſuſu, hewať ju podarmo pytamy.

W tej wójnje něť jedná so wo pſchichodže našcheho wótzneho kraja, ale ſa teho jenotliweho jedná so tež wo jeho kſcheczijanſkeju wěrje, wo tym, hacž Jeſuſ jemu je dawať křuteje wutrobny. Se wón nam to, cžehodla smy tak pomaklu se ſwojim wuſnacžom? se ſwojim kſcheczijanſkim pšchewědženjom?

Luby cžitarjo! Jeſuſ je ſebi to ſaſlužil, so jemu ſwěru džeržimy — a s nim budžemy woſtacz. Kraſna

wěz to je, hdyž wutroba budže wobtwjerdzena psches
hnadu. Tehodla rofesnaj so!

Samjeń.

Wójska modlitwa.

Džeń nětko k lónzei khwata, my chzemy hieć a spacź;
Duž proshymy cze, Anježe, ty chzyl k nam pohladac̄.
Hlej, wonkach w polu steji nan, hyn a mandželsti
A pscheczeli a snaczi: jich wschěch pod kschidka wsni!
Ezi wokol' tvojoh' tróna so s nami hromadza,
Njech steja w horzej bitwje, njech w nozyh strazuja.
Ach, někotry drje leži kaž Satub pod njebjom,
Daj jemu wo knje widžec̄, so hyn jom' se schitom.
We bitwje wojuj sobu, jom' mozy pošyluj,
A krwawja jeho rany, dha t h je sahojui.
Esu něhdže w zusbje jeczi, hyn něhdže we nush,
We žiwjenju a mrěc̄u budž t h jim k pomozh.
Tež w njepscheczelskich ludach je płac̄ a hubjenstwo,
Sim sbudžuj myšle mēra, t h, Anježe, mōžes̄ch to.
Chzyl wótzny kraj nam sderžec̄ a krala, khěžora,
Dac̄ naschim brónjam dobyc̄ a mēr saŕ' do kraja.
We wójsku mōz a mudrosč̄ daj naschim wodžerjam,
So, schtož mjes̄ sobu radža, hyn wjedko k dobyc̄am.
Sa wschitku tvojou pomoz, kiž dotal shonichmy,
Ezi džakowni, o Božo, my s zhykej duschu hmy.
Njech ruka njewomaja so naschich wojakow
Se hrěchom njekmilnosče, budž t h jim se schitom.
Njech muc̄zba kschesc̄ziansta jim w myšli wostanje,
A sabudže so žadhn, dha wodaj shrěšchenje.
Ach t h chzyl tež n a m wodac̄ wscho Sesom Khrysta dla,
Nam tvojou hnadu podac̄ a wjesč̄ naŕ do njebja.
Eczin saŕo mēr na semi, mēr skoty, njebjeski,
Mēr, kiž wschu hidu slemi a wschitkich wjeseli.
Njech naschi lubi wróc̄a so bōrny saŕo dom,
Eshy wobsamnyl pať hinať, dha hmy tež spokojom,
Dōnž tam pschi tvojim trōnje so s nimi setkamy,
A w dobyc̄er̄skej trōnje so sbōžni witamy.

J. K.

Sakowidženje.

abo

czěrpjenja wjedu k Bohu.

(10. potracc̄owanje a skōnczenje.)

4.

Malēc̄o se hwojim milym wodychom, je hwojim kōnc̄nym
mejssim woblic̄om, se wschěmi hwojimi wjebekymi spēwarjemi po-
wētra bē saŕo pschischko a pschekraŕni wokolnosč̄ Morawza a
wobhdenje hajnka Sažnika.

W tutym domje bē něotre lēta lubosne cziŕhe žiwjenje knježiko,
a pschi wschitkej porjadnej džekawosč̄i a pschi wschitkim pilnym
skutkowanju njebē so ničzo spomnjenja hōdne stalo.

Wobej džěc̄zi buschtej kaž kotije woc̄ehnjenej, pschibjeraschtej
na starobje kaž na mudrosč̄i a wjedženju, a Boža hnada wopo-
lasa so sjawnje nad nimaj a tjjomi woc̄ehnjerc̄emi.

Wudowa Sahrodnikowa bē domowinu namakala a hajnł a
jeho mandželsta czeščezschtaj ju kaž macžer̄ a sadžeržeschtaj so tať
pscheczimo njej.

So pošlednich hodach bē džiwna hibic̄iwosč̄ k Sažnikoz nanej
a macžeri pschischka. Listy buchhu pschinjehene, listy buchhu wot-
pōskane. Wot tych pschinjehenych listow bēchu mnohe psches

5 hnglow samkujene. Wo tym, schtož w nich stejese, njeshoni
schoharka Sahrodnikowa — kaž ju ludžo saŕo mjenowachu —
ničzo. Prjedy bē hinať byto; psched njej njebēschtaj Sažnikoz
mandželstaj ničzo prajikoj.

Wē-li hajnłowa hewat kłowo jendželsteho domlubowarja:
„My house is my castle!“ (to rēka: „Mōj dom je mōj hrōb!“)
— jako tať prawje sa nju płac̄aze wopolasala, sdaŕhe so, so je
so jeje zhyke waschnje pschewrōc̄iko; pschetož wona pschewodžesche
husto hwojeho mandželsteho, hdyž wōn prjec̄ džěsche abo jēdžishe.
Druhdy wosta jeno poť dnja, někotry krōc̄ pať wjazy dnjom na
prjec̄kach.

W Dubowczinje powjedachu hēbi ludžo, so je schoharka
Sahrodnikowa wjele pjenjes herbomala, dokelž bē wona wschitkōn
dokh njebočizkeho schoharja saplac̄ic̄ dala, so by wopomnjenje
schoharja saŕo k czeščzi pschinjēkla. Hajnł Sažnik pytasche a
hlēdžesche sa tajtimi dokžnikami a saplac̄i jich.

Ludžo wjedžachu s wēstosč̄u, kať wulki pjenjes bē herbomala
a wot koho bē tuto herbstwo dostala. Seno Sahrodnikowa nje-
wjedžishe ničzo wo wulkim jej pschpadnjem sbožu.

Ezi hodžiny wot Morawza sđalene ležesche kraŕne rycžeske
abo semjanske kubko, s rjanymi a wobschěrnymi twarjenjemi. Wē
toŕamo wot wulkeho parka abo sahodny wobdate a k poknozy
ležesche khětro wulki hat. Něhdže psched lētom bē wobhđer̄ tu-
teho kubka wumrjel a jeho sawostajeni chzychu kubko dla lōžicheho
dželenja herbstwa pschedac̄.

Bohatty Kupa, kaž rēkasche hrabja abo wjerč̄, bē tuto kubko
kupit.

Esobotu psched hwojatkami pschindže nowy knjes a sacžez̄e do
hwojeho noweho wobhđženstwa. Wē to wōkebne wudrasčenty
knjes, kotrehož předk ruski rjad debjesche. S nim bēsche mlody
knjes sobu pschischko, kotryž mējesche jeno jene wōc̄ko a kotryž
na jenu nohu kłazasche. Tež pschicžez̄e s nimaj stara macžerka,
kotraž bē po ruskim wudrasčena.

Wschitzy kłuzobni stejachu we dworje, so bychu noweho knjesa
powitali. Mutskōb pschi hrodže bē rjenje wudebjeny.

Tam powita jich jedyn hajnł a wjedžishe jich do hroda,
hdžez̄ bē wschitka pschiprawa k wobhdenju wobstarana. Tutōn
hajnł bēsche nasch Sažnik, pschetož wōn bēsche listnje poruc̄nosč̄
ke kupjenju tuteho hrodu a wscheho, schtož k njemu kłuschesche
dostal a kup tež sa noweho knjesa wuwjedk.

Prēni džēń hwojatkow wokolo 12 hodžin pschijēdže wshc̄z̄
s dwēmaj konjomaj do dwora psched hrōb Bohatopōl a s njeho
wuskachu s wōsobow se snateje Morawzsteje hajnłskeje khēze, so
bychu hēbi hrōb wobhladali. Stara macžerka, kotraž ničtō drubi
njebē hac̄ Maruscha — a schtō by w tym nowym knjesu a jeho
towaršchu wyschšeho inspektarja a jeho hyna njespōsnať?! —
pschindže wustupjem napšcheczimo a nusowasche jich w žakostnej
rēc̄i k bližšchemu pschistupei. Wona pschewjedže jich psches
wschelake stwy a sawostaji jich potom w jenej, kotraž bēsche po
snutskotnym wuhoc̄ze druhim zhyke njeruna. Na jenej scženje
wiŕachu s wobrašy: muž, žona a tji džěc̄zi. Wobras žony mēje-
sche wulku podobnosč̄ s wudowu Sahrodnikowej.

„Mōj Božo“ — džesche takama nastrojana, „to je zhyke
nasche stare wobhdenje Dubowczina, a tute wobrašy!? O mōj
Eduardo, hdy by ty hieschze žitwy byl a wōj, mojej džěc̄zi. Hlaj,
moja Hanžka, tajki bēsche twōj nan, tajki twōj shubjenty bratr, a
tajka tvojā semrjeta kotra, a to hyn ty, kajkaž make džěc̄o bēsche
— hyn wo knje abo poť w spanju, kať pschindu tute wobrašy
do tuteho hrodu?“

„Nowy wobhđer̄ je teŕame kupic̄ dať a chze wam je daric̄,
jeli so chzecz̄e teŕame wot njeho wsac̄; haj, wy mōžez̄e tutu
stwu, tutōn zhyk hrōb, jeho hameho a jeho namakaneho hyna

dostacž" — džesche hajnik i posběhnyem hložom. We wschěm tym rěczesche wonkach mužski derje klincžazh ert i Marušču. Sahrodnikowej počachu šo šylšy po lizach ronicež a wona dyrbjesche šo na šedžidlo šydnycž. Tola na měsče šašo postany a šawoła i mlodostnej wješełocžu:

"To bē Eduardowa rěcz; wón je žywy, wón je tudy — mój Božo, mój Božo!" —

"Haj wón šam je wobšedžeť tuteho hrodu, a chze waš we šwojim a wašchim domje powitacž, jeli šo nadžijecž šmē, šo šcže jemu wobali, šo je waš junu wopušcžik. Tež šyn cžala nješcžerpliwje na wofomiknjenje, w kotrymž mohł na wutrobje maczerje poležecž."

A nětk bu šašowidjenje šwjecžene, kajtež je i cžežka hdy jednorej šwójbje pschihotowane. Šandželjo Boži w njebjekach mējachu wješele nad tymi wobšboženymi šmjerinymi, kotřiž šbože šašowidjenja po dołhim džělenju woptachu. To bē wjele naprašchowanja wot wobaju stronow a jara šo šhwalesche Boža wulka hnada, kotraž bē podehdžjenja wchitkich hacž nanajšepje wobžika. Pschi tutych powjedanjach šabu šo na pschihotowanu hoscžinu, pschetož radošč žich šycžesche.

Na hrodže Bohatopól šalcžě žohnowanja = połne šwójbne žiwjenje, wschato bēchu cžerpjenja wschitke štawy wucžiscžike. Wschitžy džeržachu šwětnu kublo ša dar a punt, i kotrymž ma šo i žohnowanju a i wobšboženju cžłowjestwa wikowacž.

Husto bē wopyt i hrodu w hajnikškej kžěži w Morawzu, husto pať w hrodže i teje šameje, a mēr a pschesjenoscž knježitej hiščcže dženska we woběmaj.

Psched krótkim cžajom je mlody knjes Sahrodnik 18 lětnu kčžejatu šhatku Sažnikoz na pschezo do hrodu pschiwjedł. Šaňžka pať, jeho šotra, je šbožowna a wobšbožaza mandželška šudniškeho šastojnika w bližichim měsče.

Marušča je jenož tji lěta w džakownej Sahrodnikež šwójbje žiwa była, a wužiwa nětko w tamnym lěpschim šwěcže šbožnosč šchžedriweho Boha.

Hiščcže na jene praschjenje njech šo pschi kónzu tuteho powjedanicžka wotmolwjenje da.

Šak je tón ša mormeho džeržany šchošat do Rušowskeje pschischol?

W tym wofomiknjenju, w kotrymž knjes Sahrodnik pschi rěžy pistoliju na šo wutšelicž chžyšche, phtny jeho pučžowazy hrabja Š. Wón bē šwoje wješto abo šwój wošycžł našdala štejo wostajik, bē i njeho wustupik, šo by šebi někotre rjane městna pschi rěžy, kotrež bē našdala phtnył, lěpje wobhladał. Wón šawoła na Sahrodnika a pschischocži i njemu. Wutšel šo šta, ale kulka džěšche i boła praweho wucha nimo. Sahrodnik špósna, šo je jemu Wóh tón knjes jandžela a wumožnika póbłak, šjewi jemu tehodla šwoju nusu a šwój štyšł. Hrabja Š. wša jeho šobu, šo by jeho šyna a džowku w němškej rěcži wuwucžik. Šak je potom i wjerčkej Š. pschischol, je šnate.

Šdyž bē šwojeho šyna namaťak, pscheda i wulim wužitkom šwoje rušowske wobšedženštwu, škužesche hiščcže někotry cžaj wjerčkej Š., kotremuž kaž tež rušowskemu krajej a knježestwu wopravdžity wostawazy wužitł šhotowa, cžehož dla tež na namjet wjerčha Š. rušowske cžestne wušnamjenjenje abo rjad došta.

Psches šwojeho prjedawšcheho knjesa, wobšedžerja Dubowčžina, naprašchowašche šo listnje wo bydle šwojeje mandželškeje, a šhoni, šo je wona hiščcže žiwa a hđže bydli. Hajnik Sažnik a jeho luba mandželška cžinjeshčaj wchitko, šo byščaj šjednocženje dołho džělenych cžim rucžišcho dołonjakej.

Šhubjeny šyn Eduard bē šo w měsče, hđžež na wyškolej šchuli pschewywasche, i někotrymi šeklerjemi štowacžik a bē šo wot ničł i šobuhicžu narěcžecž dať. Dołelž mējesche mačo lóšhta

i wutnjenju, porěcža i direktarjom. Wón wša šebi pjenješy i nanoweje pokladnizy a poda šo i přecžcžehnjazyymi šeklerjemi pod žušym mjenom „Franz Trawnik“ šobu do žušby. Wón wopyta i šeklerškim towarštwom škoro wschitke wjetšche města Europhy.

Wón powjedawšche posdžišcho husto a rad wot šwojeho pučžowanja w kraju a wukraju, najradšcho pschewywasche w duchu we šwjatej Moskwe, hđžež bēšche šwojeho njebjeskeho Wótža a šwojeho nana šašo namaťak.

J. B. Mučink.

Wschelake i bliska a i daloka.

* Do 3. wójnskeho lěta šmy i cžežkej wutrobu šastupili i tym šdychowazym praschjenjom, šak dołho budže hiščcže ta cžłowjekow morjaza wójna tracž. A tola pschi wschěch cžežkich domachphtanjach, kotrež šu naš trječike a kotrež hiščcže pschidnu, mamy šo Bohu džakowacž ša jeho šchitowanje a pomoz, ša te dobycžerške pokracžowanje, kotrež je našchemu wójšku špožcžik. Š temu podamy někotre licžby. Šsrijedžne wójnske možy (Němska, Awštriska, Bokharška a Turkowška) šu hacž dołal w Europhy nješpschecželškeje šemje wobšadžike:

1. wot Belgiskeje	29 000	kwadrat = kilometrow,
2. " Franzowskeje	21 000	"
3. " Rušowskeje	280 000	"
4. " Šsribiskeje	87 000	"
5. " Čžornohory	14 000	"

Do žyła 431 000 kwadrat = kilometrow.

Nješpschecžel je wobšadžik:

1. wot Ššafškeje	1 000	kwadrat = kilometrow,
2. " Galiziskeje a Bukowiny	21 000	"

Šromadže 22 000 kwadrat = kilometrow.

Škónž 1. wójnskeho lěta štejachu 180 000 kwadrat = kilometrow wot naš wobšadženych pornjo 11 000 wot nješpschecželow wobšadženym.

Šatych bēšche škónž 2. wójnskeho lěta:

w Němskej	1 663 794
w Awštriskej	942 489
w Bokharškej	38 000
w Turkowškej	14 000

Šromadže 2 658 000 jatych.

Psched lětom bēšche jatych do žyła 1 695 400.

Šatych wšaťo je šo:

Franzowsow	5947	officžerow,	348 731	wojakow,
Rušow	9019	"	1 202 872	"
Belgiškich	656	"	41 752	"
Šendželcžanow	947	"	29 956	"
Šsribiškich	—	"	23 914	"

Wot našcheho němškeho wójška je šo dobyťo a do našcheho wótžneho kraja pschiwješko:

11 036 kanonow še	474 8038	granatami atd.,
9946 munizionškich wošow,		
155 6132 ššělbow a šarabinarjom,		
4460 pistolow,		
3450 mašchinskich ššělbow.		

Tute licžby šame powjedaja wo wušpěchach, kotrež je našche wójško i Božej pomozu měťo.

Zamolwity redaktor: J. Gólč.

Čišcēr a nakladnik: M. Šmoleť.